

Bestyrelsens beretning ved generalforsamlingen, tirsdag den 23. januar 2018:

Det er igen tid til at sammenfatte årets gang i Bevaringsforeningen for Varde.

Det har i en del år været skik og brug at orientere om medlemstallet. Vi har ved årets begyndelse 102 registrerede medlemmer, fordelt på 89 personlige medlemskaber, halvdelen enkeltpersoner og halvdelen ægtepar, samt 13 firmamedlemsskaber. Det er – igen, desværre – udtryk for faldende tilslutning til foreningen. Bestyrelsen anstrenger sig for, så godt som muligt, at gøre opmærksom på vor eksistens, men tallene tyder på, at det ikke rigtig batter.

Vi har igen i 2017, som bidrag til foreningens synlighed, uddelt "Bevaringsforeningens Roser" til ejere, som ved god renovering eller vedligeholdelse har gjort sig fortjent til et skulderklap. I april faldt vort blik på Elme Allé 4. Her er tale om et byhus fra først i 1920-erne, som ejerne, Ulla og Vagn Aage Jensen, har værnet om med en kærlig hånd, så den i dag fremtræder i en stand, der klæder kvarteret. At samme ejendom senere på året blev udpeget som modtager af årets bevaringspris et lidt af et tilfælde. I november fandt vi anledning til at påskønne ejeren af ejendommen Enghavevej 15, et lidt specielt hus fra omkring 1958, opført af Johannes Rask Sørensen, der stadig bebor ejendommen, og han har værnet om den på en så prisværdig måde, at vi fandt det på sin plads at markere det med en buket blomster. I begge tilfælde bragtes en pæn omtale af begivenhederne i den lokale dagspresse - hvilket jo faktisk var vort egentlige formål med overrækkelserne.

Det har i de senere år været en fast skik, at vi ved slutning af året afholder et møde med kommunens planafdeling. Til dette møde udarbejder Bevaringsforeningen et dagsordensforslag, så alle på forhånd er klar over, hvad der skal drøftes. Vi kan på den måde anmode om forklaring på – eller en snak om – hvad der i året er dukket op af aktuelle emner, og for den sags skyld følge op på ældre sager, der endnu ikke har fundet sin afgørelse. Vi tillægger disse møder en ret god værdi, idet vi får mulighed for på en behagelig afslappet måde at drøfte de emner, vi ønsker at bringe på bane.

Der er tidligere sagt og skrevet ganske meget om Alslev Præstegård, som menighedsrådet ønske nedrevet og erstattet af en ny præstegård. Kommunen har meddelt afslag på ansøgningen om nedrivning ved at udarbejde en bevarende lokalplan, men Menighedsrådet er noget utilfreds med dette afslag, og har mobiliseret Ribe Stift til støtte for sit ønske om nedrivning. Det seneste i den sag er, at Erhvervsstyrelsen er blevet involveret for at afgøre, om Menighedsrådet har ret til at handle i strid med den bevarende lokalplan. Erhvervsstyrelsen arbejder for, at kommuner, virksomheder og borgere har gode rammer for at skabe vækst og udvikling i hele Danmark, og har derved et afgørende ord i sager om planlægning.

Bevaringsforeningens holdning er stadig, at den bestående bygning skal renoveres. Det er teknisk muligt at renovere og komme skimmelsvampeforekomster til livs. Det koster selvsagt at foretage en sådan renovering, men sker det ikke, vil den kulturværdi, som præstegården repræsenterer, gå tabt. Den kan, selv med den bedste vilje, ikke genskabes i en erstatningsbygning.

Der er ingen tvivl om, at en afgørelse i Alslev Præstegårdsagen vil få betydning for den parallelle sag om Damsmark, så Bevaringsforeningen afventer med spænding, hvordan Erhvervsstyrelsens indstilling kommer til at lyde.

En ligeledes verserende sag er Forsvarets ønske om at nedrive Stampemøllen ved indkørslen til Oksbøllejren. Det seneste vi har hørt herom er, at Varde Kommune har anmodet Forsvaret om igen at overveje, om ikke den kan finde en løsning, som tilgodeser bevaring af Stampemøllen.

Fra kommunen modtager Bevaringsforeningen kopi af ansøgninger om nedrivningstilladelser, og langt hovedparten af disse er uinteressante. Der dukker dog tilfælde op, som vi vælger at tage i forsvar, og ét af disse har for nylig været en gammel vestkyst-gård på Skaubjergvej 1 i Ho. Her er tale om en karakteristisk stråtækt trelænget gård, som desværre er i en meget dårlig forfatning. Nu er sagen altså bare sådan, at når forfatningen er så dårlig, som det er tilfældet, skyldes det en efter vor opfattelse bevist manglende vedligeholdelse. Det er det evigt tilbagevendende problem, at undlader man vedligeholdelse, og en basal vedligeholdelse er at holde en bygning tæt på tag og fag, så vil en bygning på ret kort tid falde sammen, og i den aktuelle situation ser det ud som om den nuværende ejer har erhvervet ejendommen for en del år tilbage i tid, og altså tilsyneladende med det forsæt, at der skulle opføres en ny bygning på stedet. Bevaringsforeningen har anbefalet, at der ikke meddeles tilladelse til nedrivning, men det kan være omsonst, for hvis ejeren i yderligere nogle år lader stå til, falder bygningerne sammen, så der ikke vil være noget at bevare. Vor begrundelse for at forsvare ejendommen er den, at vi ikke finder det rigtigt at se stort på det at undlade vedligeholdelse. Det er desværre et landsdækkende problem, der jævnlige behandles i bladet By & Land, senest om en skolebygning fra omkring år 1800 i Tranekær på Langeland.

Bevaringsforeningen har stadig sæde i bestyrelsen for Nørholm Vandmøllelaug, hvilket tidligere har medført en forpligtelse til at agere Mølleguide et par gange om året. Denne forpligtelse er nu lettet betydeligt, idet Vandmøllelauget har besluttet at aflyse de hidtidige fremvisninger på alle søndage i juni, juli og august på grund af svigtende besøgstal. Fremover er der åben på Mølledagen, en søndag i juni, og derudover efter aftale, hvilket vil sige, at grupper kan rette henvendelse til Nørholm Gods herom.

Årets medlemsarrangement var en tur til Ribe. 25 medlemmer deltog i turen, hvor en arkitekt Niels Pindborg fra den lokale bevaringsforening "Gammelt præg" var guide ved en rundvisning i byen. Denne bevaringsforening arbejder på den måde, at den opkøber og istandsætter gamle ejendomme med henblik på at sælge eller udleje disse. Vi fik forevist flere af de ejendomme, som Gammelt Præg på den måde har sat sit præg på, og selvfølgelig gav det bestyrelsen anledning til nogen eftertanke, når man tænker på, om det kunne have været en bedre løsning end at sælge Storegade 71, som Bevaringsfonden arvede efter Erik Hansen. Det skal siges, at bestyrelsen rent faktisk havde en sådan løsning under overvejelse, men vi valgte altså løsningen at sælge og overlade renovering til en ny ejer.

Om lige netop denne sag er der lysning i sigte, idet vi erfarer, at en genopførelse omsider er ved at rykke nærmere. Bevaringsforeningen er forelagt et projekt og anmodet om eventuelt at kommentere bygherrens ønske om forbedrende detaljer på bygningens gårdside. Vi har absolut ingen indvendinger imod disse, men er kisteglade for at der overhovedet sker en genopførelse, så vi får lukket det kedelige hul i facaderækken langs Storegade.

Årets Bevaringspris tilfaldt Elme Allé 4, ejet af Ulla og Vagn Aage Jensen. Som tidligere nævnt fik samme ejendom "Bevaringsforeningens roser" i april måned, og i august måned fandt Bevaringsprisudvalget, at ejendommen blandt de 9 behandlede emner, var bedst egnede som prismodtager 2017. Ejendommen er opført i 1928 af arkitekt Bugge for konsulent Christian Larsen. Den er et meget fint eksempel på periodens villabyggeri, der bar præg af de strømninger, der udgik fra "Landsforeningen Bedre Byggeskik", som stiftedes i 1915. Det der har berettiget til såvel roser som bevaringspris er den omhu, der er udvist ved de foretagne tilbygninger og ved vedligeholdelsen. Begrebet "Godt håndværk og gode materialer" er holdt for øje ved alt det der er foregået omkring Elme Allé 4, og resultatet heraf er, at

ejendommen stadig er en pryd for kvarteret. Igen i år har arkitekt Anker Ravn Knudsen medvirket som sagkyndig bistand for prisudvalget, der derudover har bestået af Peter Guldberg og Holger Grumme Nielsen som kommunalt udpegede, samt vore egne Laurids Bjerregaard og Poul Henning Bertelsen.

Som mit sidste punkt i beretningen – som altså også er min sidste beretning, idet jeg, som det fremgår af dagsordenen, ikke modtager genvalg - har jeg tilbage igen at rette en tak til Varde Museum for den store hjælp, Museet og dets ansatte yder på mange måder. Den sekretariatsfunktion, som Varde Museum varetager for Bevaringsforeningen, er af meget stor betydning for Bevaringsforeningens virke. Tak for kaffen, som I spenderer til vore bestyrelsesmøder. Bevaringsforeningen skylder også en tak til Peter Guldberg og Holger Grumme Nielsen, der bistår ved udvælgelsen af modtager til Bevaringsprisen. Tak til mine kolleger i bestyrelsen for god mødedisciplin. Tak for jeres gode humør og for jeres friske vilje til at yde en indsats. Tak til vor frivillige revisor, og tak til jer medlemmer, der er mødt op i aften, og hermed giver jeg ordet tilbage til dirigenten.